

Helsinki 18.8.2023

Dnro 40/12/2023

Sisäministeriö

kirjaamo.sm@gov.fi

key.poliisiosasto.sm@govsec.fi

Asia: Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta Suomen ja Ruotsin välillä raja-alueen poliisiyhteistyöstä tehdyn sopimuksen hyväksymiseksi ja voimaansaattamiseksi

Viite: Sisäministeriön lausuntopyyntö 6.6.2023, dnro VN/28384/2021, VN/28384/2021-SM-2

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto SPJL ry:n lausunto:

Kuten hallituksen esitysluonnoksessa tuodaan esille, suunnitelmat - eri muodoissaan - syventää Suomen ja Ruotsin välistä raja-alueen poliisiyhteistyötä ovat olleet vireillä vuodesta 2013 lukien.

Tavoitetasolla aikaisemmat ja myös 19.10.2021 allekirjoitettu valtiosopimus Suomen ja Ruotsin välisestä raja-alueen poliisiyhteistyöstä on ideologisilta lähtökohdiltaan perusteltuja. **Yhteistyön käytännön toteuttamiseen - varsinkin nyt käsillä olevassa valtiosopimuksessa sovitussa yhteistyössä - liittyy kuitenkin useita konkreettisia haasteita ja jopa ongelmia.**

SPJL on tuonut näitä haasteita/ongelmia esille säännöllisesti - aina kun se vain on ollut mahdollista - eri suunnitelmien kohdalla ja eri valmisteluvaiheissa. **Kysymyksiin ei ole kuitenkaan saatu vastauksia eikä niihin vastata tässä hallituksen esitysluonnoksessakaan.**

- Valtiosopimus jättää käytännön toteutukseen liittyvät ongelmat avoimeksi.
- Hallituksen esitysluonnokseen sisältyvässä voimaansaattamislaissa on 10 pykälää, joista 7 (3–9 §:t) sääntelevät ruotsalaisten poliisimiesten asemaa ja toimivaltuuksia Suomessa, yksi määräysten voimaansaattamista ja yksi muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamista. Vain yksi pykälä - 2 § - koskee suomalaisen poliisimiehen vakuutusturvaa.
- Suomalaisten poliisimiesten asemaan/oikeuksiin otetaan kantaa vain yleisesti lainsäädäntöviittauksin tai lyhyin toteamuksin.

Esitysluonnoksen vaikutusten arviointi on tehty kokonaisuudessaan puutteellisesti. Osa vaikutuksista on vähätelty kestävämmällä perusteella, eikä esitysluonnoksessa ole arvioitu lainkaan henkilöstövaikutuksia, vaikka suuri osa haasteista/ongelmista kohdistuu juuri henkilöstövaikutuksiin. Hallituksen esityksessä tulee tehdä kattava henkilöstövaikutusten arviointi, johon sisältyy Ruotsin lainsäädännön kartoitus sekä Suomen ja Ruotsin lainsäädännön vertailu. Hallituksen esitysluonnoksessa on sivuutettu täysin myös tietosuojalainsäädäntö käytännön poliisitoiminnassa. Hallituksen esityksessä tulee laajentaa jo tehtyjä vaikutusarvioita sekä täsmentää ja tarkentaa niihin liittyviä perusteluja. Lainmukaiseen ja asialliseen päätöksentekoon kuuluu, että päätettävän asian hyödyt, riskit ja olemassa olevat resurssit arvioidaan mahdollisimman totuudenmukaisesti sekä tarkasti.

Kansainvälisen yhteistyön todetaan olevan virkamiehille pakollista. Tämä poikkeaa aikaisemmista linjauksista ollen perusteiltaan vähintäänkin oikeudellisesti epäselvä.

Näyttää siltä, että yhteistyöhön sisältyvät todelliset haasteet/ongelmat sivuutetaan tarkoituksellisesti ja jätetään selvitettäväksi ensimmäisen tilanteen konkretisoituessa. Tätä ei voida pitää hyväksyttävänä menettelynä. Lainsäädännön tulisi aina olla niin selkeää, että ihmiset pystyvät ymmärtämään oikeutensa ja velvollisuutensa ilman jälkikäteen annettavia selkeyttäviä ohjeita. Pelkkiä lakiviittauksia ei voida katsoa riittäväksi keinoiksi ratkaista yksittäisen virkamiehen kannalta tärkeitä kysymyksiä. On käsittämätöntä, ettei virkamiehen aseman selvittämistä ja turvaamista nähdä toiminnan onnistuneen toteuttamisen kannalta välttämättömäksi.

Valtiosopimuksen valmistelussa olisi alun alkaen tullut arvioida perusteellisemmin sopimuksen vaikutuksia ja sen käytännön toteuttamiseen liittyviä ongelmia/haasteita ja sitä kautta yhteistyön käytännön toteuttamisen mahdollisuuksia. On järjetöntä sopia yhteistyöstä, joka mitä todennäköisemmin tulee jäämään kirjauksen tasolle. Poliittiset tahtotilat eivät voi mennä tämän yli.

Edellä todetun takia SPJL:n lausunto on rakennettu edelleen avoinna olevien haasteiden/ongelmien ympärille.

Valtiosopimukseen sisältyvää toimintaa ei voida luonnehtia merkityksettömäksi myöskään valtioiden täysivaltaisuuden näkökulmasta, mutta tähän seikkaan ei tässä lausunnossa oteta kantaa, vaan lausunnossa pitäydytään edunvalvonnallisissa kysymyksissä.

1. POLIISIMIESTEN ASEMA

Yleistä - lähtökohta

Nyt sovitussa yhteistyössä merkityksellistä on, että se poikkeaa lähtökohdiltaan aiemmin sovituista yhteistyömuodoista. Kansainvälinen yhteistyö pohjautuu lähtökohdiltaan siihen, että avun vastaanottaminen ja sen antaminen perustuu valtioiden esittämään nimenomaiseen pyyntöön. Yhteistyö perustuu siten suunniteltuun toimintaan. Vieraan valtion viranomaiset myös lähtökohtaisesti toimivat toisessa valtiossa isäntävaltion virkamiesten johdolla ja pääsääntöisesti heidän läsnä ollessaan. Tällaisessa toimintatavassa ei siis siirretä itsenäisesti käytettäviä toimivaltuuksia toisen valtion viranomaisille.

Nyt sovitussa yhteistyössä voidaan perustellusti katsoa, että siinä siirretään toimivaltaa ulkomaalaiselle viranomaiselle. Suomalainen tai ruotsalainen poliisimies voi ylittää valtakunnan rajan hoitaakseen kiireellistä poliisitehtävää toisessa valtiossa ilman, että kyseessä on tilanne, joka on alkanut jo poliisimiehen kotivaltiossa. Valtiosopimus sisältää kahdenlaista yhteistyötä:

- toisessa toisen valtion poliisimies on pyynnöstä oikeutettu suorittamaan isäntämaan poliisille kuuluvia tehtäviä käyttämällä toimivaltuuksia itsenäisesti ilman isäntämaan poliisimiehen/viranomaisen johtoa ja läsnäoloa (3 artikla / pyynnöstä toteutettavat kiireelliset toimenpiteet).
- toisessa itsenäisiä toimivaltuuksia käytetään toisessa valtiossa ilman isäntämaan pyyntöä (4 artikla / ilman pyyntöä toteutettavat kiireelliset toimenpiteet).

Kummassakin tilanteessa toisen valtion viranomainen voi ylittää rajan ja ryhtyä toimiin vain, jos kyse on sellaisen vakavan rikoksen torjumisesta, johon liittyy ihmisen henkeä, terveyttä tai ruumiillista koskemattomuutta uhkaava tai välittömästi uhkaava vaara. Näihin sisältyvät muun

muassa raiskaus, ryöstö, törkeä pahoinpitely, henkirikokset ja terrorismirikokset sekä tilanteet, joissa virkamieheen kohdistuu vakava uhka.

Kuten hallituksen esitysluonnoksesta käy ilmi, kynnys toiminnalle on asetettu erittäin korkealle. Käytännössä kyseessä tulee aina olla poliisitoiminnallisesti kiireellinen, vaativa ja korkean riskin tehtävä. Valtiosopimuksessa sekä nyt lausuttavassa hallituksen esitysluonnoksessa sivuutetaan täysin se tosiasia, että tämän kaltaisissa tehtävissä on - ainakin Suomessa - kyse ns. monipartioitehtävistä eli tehtävistä, johon varaudutaan usean partion voimin. Näin varmistetaan poliisitoiminnan työturvallisuus ja asianmukaisuus kaikille osapuolille.

Toiminta tapahtuu välittömästi ilman suunnitelmallisuutta eli ns. Ad hoc -pohjalta poliisitoiminnallisesti vakavan tilanteen sitä edellyttäessä. Tästä seuraa myös tehtävien yllätyksellisyys; tilanteet voivat yllättäen ja poliisimiesten toiminnasta riippumatta muuttua merkittävästikin.

- Ad hoc -pohjainen poliisiyhteistyö eroaa merkittävästi sellaisesta yhteistyöstä, jota tehdään ennalta suunnitellusti kahden valtion viranomaisten välillä ja jossa johtosuhteet ja toimintatavat on selkeästi määriteltä. Lisäksi ennalta suunnitellussa yhteistyössä valmistelulle on varattu aikaa ja lähetettävä maa on voinut valita tehtävään tiedollisilta, taidollisilta ja kielellisiltä valmiuksiltaan parhaiten tehtävälle soveltuvat poliisimiehet. Myös operaatioiden työturvallisuudesta on voitu varmistua molempien maiden työsuojelulainsäädännön näkökulmasta.

Toiminta suunnitellaan toteutettavaksi siis täysin eri periaatteella, kuin kansainvälinen yhteistoiminta lähtökohtaisesti tähän asti. Tämä tuodaan esille myös hallituksen esitysluonnoksessa.

Toimintaa ei voida siten pitää poliisimiesten näkökulmasta merkitykseltään vähäisenä, kuten hallituksen esityksessä annetaan ymmärtää toteamalla vähättelevästi, että

- toisen valtion alueella suoritettavat tehtävät ovat samoja tehtäviä, mitä poliisi jo nyt tekee Suomen alueella (kohta: 4.1 Viranomaisten toimintaan kohdistuvat vaikutukset) sekä
- vastaavat tehtävät Suomen puolella kuuluvat poliisin normaaleihin hälytystehtäviin (kohta: 6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön / 2. artikla. *Keskusviranomaiset, toimivaltaiset virkamiehet ja paikalliset yhteyspisteet*).
- Kyse on samanlaisista hälytystehtävistä, mitä poliisit jo nyt suorittavat sekä Suomessa että Ruotsissa mutta sopimuksen mukaisessa toiminnassa poliisit toimisivat toisen valtion alueella (kohta: 6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön / 1. artikla. *Sopimuksen tarkoitus ja soveltamisala*).

Valtiosopimuksella sovitussa yhteistyössä ei ole kyse tavanomaisten poliisilaitoksen säädettyjen tehtävien hoidosta, koska se aiheuttaa henkilöstön näkökulmasta merkittävän lisävelvoitteen oikeusturvariskeineen.

Tämä tuodaan ohimennen ja välillisesti esille myös hallituksen esitysluonnoksessa käsiteltäessä tehtävien hoidon vaatimia edellytyksiä poliisimiehille - kielitaitovaatimuksia, toisen maan lainsäädännön ja toimintatapojen tuntemusta, kansalaisten perusoikeuksien korostunutta huomioimista - sekä toiminnan vaatimaa jatkuvaa koulutustarvetta.

1.1 Toiminnan pakollisuus yksittäiselle poliisimiehelle - osallistumisvelvollisuus kansainvälisiin tehtäviin

Hallituksen esitysluonnoksessa perustellaan kansainvälisiin tehtäviin osallistumisen pakollisuutta yksittäiselle poliisimiehelle ensinnäkin virkamieslain mukaisella työnjohto-oikeudella: virkamies voidaan määrätä hoitamaan omia tehtäviään ulkomailla. Määräyksestä ei voi kieltäytyä. Virkamiehen on noudatettava työnantajan työnjohto- ja valvontamääräyksiä (kohdat: 6 Sopimuksen

määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön / 2. artikla. *Keskusviranomaiset, toimivaltaiset virkamiehet ja paikalliset yhteyspisteet* ja 4.1 Viranomaisten toimintaan kohdistuvat vaikutukset).

Tämä toki on lähtökohta; työsuhteesta poiketen virkasuhde ei ole sopimussuhde, joten virkamiehen tehtävistä ei sovita, vaan niistä päättäminen kuuluu työnantajan päätösvaltaan. **Tämä ei kuitenkaan ole rajoittamatonta päätösvaltaa.** Lisäksi valtion virkamieslain 14 §:n 1 momentin mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjohto- ja valvontamääräyksiä. **Tässä merkityksellistä on kuitenkin se, että virkamiehen tosiasiallinen kompetenssi ja hänelle määrättyjen tehtävien vaativuus vastaavat toisiaan. Tämä todetaan myös hallituksen esitysluonnoksessa; siinä todetaan, että työnjohto-oikeutta rajoittaa virkamiehen osaaminen.** Työnantaja ei voi osoittaa virkamiehelle tehtäviä, joita virkamies ei kokemuksensa tai koulutuksena puolesta osaa (kohta: 6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön / 2. artikla. *Keskusviranomaiset, toimivaltaiset virkamiehet ja paikalliset yhteyspisteet*). Työnjohto-oikeutta rajoittavina tekijöinä tulee huomioida myös muu tehtävien edellyttämä osaaminen.

Hallituksen esitysluonnoksessa tuodaankin esille kansainvälisiin tehtäviin osallistumisen nykyinen, vapaaehtoisuuteen perustuva vakiintunut käytäntö:

"Tällä hetkellä poliisin kansainvälisiin tehtäviin lähetetään ensisijaisesti näihin tehtäviin ilmoittautuneita poliisimiehiä, joilla on muun muassa tehtävien edellyttämä kielitaito ja muut taidot. Poliisimiehet voivat työskennellä eri puolilla Suomea. Kyse on käytännössä tehtävistä, jotka on suunniteltu ja joihin on varauduttu etukäteen. Sopimuksen mukaisissa tilanteissa tehtävää ei voi etukäteen suunnitella, sillä kyse on aina kiiretilanteesta."

(kohta: 6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön / 2. artikla. *Keskusviranomaiset, toimivaltaiset virkamiehet ja paikalliset yhteyspisteet*).

Lisäksi esitysluonnoksessa todetaan seuraavaa:

- *"Poliisiyhteistyösopimuksessa keskeinen kysymyksenasettelu liittyy voimankäyttöön toisen valtion alueella."* (kohta: 4.1 Viranomaisten toimintaan kohdistuvat vaikutukset)
- *"Tehtävät voivat sisältää myös voimakeinojen käyttöä, mikä lisää niiden haasteellisuutta."* (kohta: 4.1 Viranomaisten toimintaan kohdistuvat vaikutukset)
- *"Perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta merkitystä on myös vieraan valtion virkamiehen kielitaidolla.... Kiiretilanteissa on erityisen tärkeää, että vieraan valtion virkamiehen mahdollisesti antamat kehotukset ja käskyt ymmärretään oikein."* (kohta: 4.2 Vaikutukset kansalaisiin)
- *"Koska kyse on perusoikeusherkästä toiminnasta, riittävä koulutus on ehdoton edellytys toiminnan aloittamiselle."* (kohta: 6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön / 8. artikla. *Koulutus*)

Eli vapaaehtoisuuden periaate ollaan poistamassa tehtävistä, jotka ovat toiminnaltaan yllätyksellisempiä ja siten alttiimpia tilanteen eskaloitumiselle kuin tehtävät, joihin nyt sovelletaan vapaaehtoisuuden periaatetta.

Vapaaehtoisuuden periaate lähtökohtana on todettu myös lain esitöissä (HE 107/2016 vp , s. 46), kun muutettiin sisäministeriön hallinnonalan kansainvälisen avun antamista ja vastaanottamista koskevaa lainsäädäntöä.

Sen kohdassa *Yksityiskohtaiset perustelut / 1 Lakiehdotusten perustelut / 1.3 Poliisin hallinnosta annettu laki 15 a §. Poliisivaltuudet* todetaan seuraavaa:

"Poliisin hallinnosta annetun lain 15 a §:ssä säädetään poliisimiehen toimivaltuuksista. Pykälän 1 momentin mukaan poliisimiehellä on koko maassa poliisilaissa tai muussa laissa säädetyt valtuudet. Koska poliisilakia ehdotetaan muutettavaksi poliisin kansainvälisten toimivaltuuksien osalta, on tarpeen ulottaa poliisimiehen valtuudet kansainvälisen avun

*tilanteissa myös Suomen alueen ulkopuolelle. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin 1 momenttia vastaavasti siitä, että poliisimiehellä on kansainvälisiä tehtäviä suorittaessaan poliisilaissa tai muussa laissa säädetyt valtuudet. **Kansainvälisiin tehtäviin lähetettäisiin ensisijaisesti näihin tehtäviin ilmoittautuneita poliisimiehiä, joilla olisi muun muassa tehtävien edellyttämä kielitaito ja muut taidot.**"*

Myös Poliisihallitus on tuoreeltaan ottanut yleisellä tasolla kantaa henkilöstönsä velvollisuudesta osallistua kansainvälisiin tehtäviin lausunnossaan 13.7.2022 luonnokseen hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi kansainvälisen avun antamista ja pyytämistä koskevasta päätöksenteosta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 193/2022), ID-22465447,

POL-2022-69149. Poliisihallitus tuo esiin seuraavaa kohdassa *Virkamiesoikeudelliset kysymykset ja taloudelliset vaikutukset*:

"Ketään poliisimiestä ei voida komentaa ulkomailla tapahtuvaan tehtävään, vaan sen tulee perustua kaikissa tapauksissa vapaaehtoisuuteen. Poliisihallitus korostaa, että poliisitoimen apua ei voida määrätä osana kansainvälisen avun antamisen päätöksentekomenettelyä ilman poliisimiehen erillistä suostumusta. Kyse ei voisi näin ollen olla poliisia velvoittavasta uudesta tehtävästä ja päätöksenteko tulisi viime kädessä olla poliisihallituksella huomioiden, että perustuslain mukaisesti yksittäistä poliisivirkamiestä ei voida määrätä Suomen valtion ulkopuolella suoritettaviin tehtäviin."

Vapaaehtoisuuden periaate koskee lähtökohtaisesti myös muita viranomaisia. Puolustusvoimissa kansainväliseen toimintaan osallistumisen vapaaehtoisuus on ensisijainen periaate (Laki puolustusvoimista 12 b §).

Tästä on lausunut myös perustuslakivaliokunta lausunnossaan PeVL 65/2016 vp seuraavaa:

"Puolustusvoimien henkilöstön osallistuminen kansainvälisen avun antamiseen Kansainvälisen avun antamiseen ja muuhun kansainväliseen toimintaan käytettäisiin puolustusvoimista annetun lain 12 b §:n mukaan ensisijaisesti sellaista puolustusvoimien henkilöstöä, joka on sitoutunut puolustusvoimien kansainväliseen toimintaan. Lainkohdan perustelujen mukaan kansainvälisiin tehtäviin ei aina kuitenkaan voitaisi käyttää vain halukkuutensa ilmoittaneita henkilöitä. Puolustusvoimien henkilöstöä voitaisiin myös määrätä osallistumaan tällaisiin tehtäviin, kun olisi tarpeen varmistaa riittävät henkilöstövoimavarat ja osaaminen.

Perustuslakivaliokunta on aikaisemmin tarkastellut säännöstä puolustusvoimien virkamiehen velvollisuudesta siirtyä toiseen puolustusvoimien virkaan tai tehtävään (PeVL 51/2006 vp). Valiokunta on arvioinut sääntelyä perustuslain 9 §:ssä turvatuun asuinpaikan valinnan vapauden näkökulmasta samoin kuin perustuslain 21 §:n sisältämän sen säännöksen kannalta, jonka perusteella jokaisella on oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi (PeVL 40/1998 vp).

Valiokunta on pitänyt tavanomaista pidemmälle menevien velvollisuuksien säätämistä puolustusvoimien virkamiehille puolustusvoimien tehtävien erityisluonteen vuoksi perusteltuna. Puolustusvoimien virkamiehen määräämisessä toiseen virkaan tai tehtävään on valiokunnan mukaan ollut *kysymys puolustusvoimien henkilöstöjärjestelmän tavanomaisesta ja hyväksyttävänä pidettävästä piirteestä, josta puolustusvoimien palvelukseen hakeutuvat ovat etukäteen tietoisia.* Valiokunta on kaiken kaikkiaan pitänyt tuolloin ehdotettua sääntelyä puolustusvoimien virkamiehen siirtymisvelvollisuudesta ja siihen liittyvästä rajatusta muutoksenhakukiellosta perustuslain kannalta ongelmattomana (ks. myös PeVL 29/2006 vp, s. 3/II).

*Nyt ehdotettava sääntely eroaa kuitenkin aikaisemmasta. Kysymys ei ole tavanomaisesta siirtymisestä Suomessa puolustusvoimien yksiköstä toiseen vaan kokonaan uuden tyyppisestä osallistumisesta kansainväliseen avun antamiseen. Kansainvälisiin tehtäviin voi lakiehdotuksen mukaan sisältyä sotilaallista voimankäyttöä ja siten poikkeuksellista henkilökohtaisen turvallisuuden uhkaa, mikä on merkityksellistä myös perustuslain 7 §:n näkökulmasta. **Perustuslakivaliokunnan mielestä kansainvälisiin tehtäviin osallistumisvelvollisuus ei ole sellainen seikka, joka olisi välttämättä etukäteen puolustusvoimien palvelukseen hakeutuvien tiedossa.***

Perustuslakivaliokunta on lausunnossaan korostanut kansainvälisiin tehtäviin osallistumisen vapaaehtoisuutta myös puolustusvoimien henkilöstön kohdalla, vaikka perustuslakivaliokunta on pitänyt tavanomaista pidemmälle menevien velvollisuuksien säätämistä puolustusvoimien virkamiehille puolustusvoimien tehtävien erityisluonteen vuoksi perusteltuna. mm. siksi, että kysymys on puolustusvoimien henkilöstöjärjestelmän tavanomaisesta ja hyväksyttävänä pidettävästä piirteestä, josta puolustusvoimien palvelukseen hakeutuvat ovat etukäteen tietoisia. Perustuslakivaliokunta on pitänyt suostumusta tärkeänä ja asianmukaisena ottaen huomioon perustuslain 7 § oikeus elämään sekä henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen. Lisäksi perustuslakivaliokunta on painottanut tehtäviin osallistumista koskevan suostumuksen konkreettisuutta. Valiokunta ei ole pitänyt riittävänä, että suostumus koskee yleisesti kansainvälisen avun antamiseen tai kansainväliseen toimintaan osallistumista, vaan suostumuksen tulee olla tätä huomattavasti yksilöidympi. Henkilön tulee suostumusta antaessaan ymmärtää tehtävän sisällön ja suostumuksen vapaaehtoisuuden. **Siten myös poliisiorganisaatiolla tulee olla näistä seikoista korostunut informointivelvollisuus.**

Poliisissa ei ole puolustusvoimien kaltaista perustetta säätää poliisin virkamiehille tavanomaista pidemmälle meneviä velvollisuuksia. Kansainvälisen operatiivisen tehtävän - sen luonteesta riippumatta - voidaan perustellusti katsoa sisältävän poikkeuksellisen oikeusturvariskin, johon ketään ei voi pakottaa ilman muutoksenhakuoikeutta. Lisäksi kansainvälisessä operatiivisessa toiminnassa ei ole kysymys poliisin henkilöstöjärjestelmän tavanomaisesta ja hyväksyttävänä pidettävästä piirteestä, josta poliisikoulutukseen tai muutoin poliisin palvelukseen hakeutuvat ovat etukäteen tietoisia.

Laissa poliisin hallinnosta (15 c §) säädetään poliisimiehen toimialueesta ja toimimisvelvollisuudesta. Sen mukaan poliisimies on velvollinen toimimaan sen poliisiyksikön toimialueella, johon hänet on sijoitettu. Poliisimies voidaan määrätä toimimaan myös sijoitusyksikkönsä toimialueen ulkopuolella. Tällä toimialueella ei ole tarkoitettu toimimista Suomen rajojen ulkopuolella vaan toimimista Suomen rajojen sisäpuolella. Poliisi on kansallinen, valtion sisäisestä turvallisuudesta vastaava viranomainen. Toki ylläpitääkseen sisäistä turvallisuutta viranomaisten on kyettävä tekemään yhteistyötä tarvittaessa myös eri valtioiden välillä, mutta kansainvälisistä velvoitteista huolimatta sisäinen turvallisuus on kuitenkin jokaisen valtion omalla vastuulla. **Tällä valtiosopimuksella poliisin alueperiaatetta ei voida laajentaa yhden poliisilaitoksen osalta koskemaan myös vieraan valtion aluetta.**

Tätä taustaa vasten on käsittämätöntä, miksi vapaaehtoisuutta ei voida noudattaa tässä yhteydessä? Vastaus tähän toki annetaan esityksessä:

"Jos sopimuksen mukaisesti tehtäviin olisi velvollinen osallistumaan vain sellainen poliisimies, joka on antanut tähän suostumuksensa, voisi syntyä tilanne, jolloin Suomi ei noudattaisi sopimusta, kun vielä huomioidaan sopimuksen alueellinen soveltamisala. Lisäksi jo tällä hetkellä on voimassa muun muassa Schengenin säännöstö, jonka nojalla poliisimies voi jatkaa takaa-ajoa valtakunnan rajan yli. Myöskään näiden tehtävien suorittamiseen ei vaadita poliisimiehen suostumusta." (kohta: 6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön / 2. artikla. Keskusviranomaiset, toimivaltaiset virkamiehet ja paikalliset yhteyspisteet).

Tämä on täysin kestävä peruste, joka kumoaa täysin kaiken edellä todetun. Tässä perustelussa ei huomioida myöskään toiminnan kohteena olevien henkilöiden oikeusturvan toteutumista.

Tältä osin on huomionarvoista kohdassa 4.4 *Taloudelliset vaikutukset* todettu, että uusille työntekijöille järjestetään koulutus vain joka toinen vuosi. Miten tämä sopii yhteen edellä todetun kanssa? Henkilöä, joka ei ole saanut toiminnan edellyttämää koulutusta ei missään nimessä voida lähettää ko. tehtävälle, vaikka toinen partion jäsen olisi koulutuksen käynytkin.

Myöskään vetoaminen Schengen säännösten takaa-ajotilanteisiin ei ole kestävä: Nyt sovittava yhteistyö menee pidemmälle kuin välittömään takaa-ajoon sovellettava Schengenin säännöstö ja eroaa muutoinkin tästä. Valtiosopimuksen mukaan osapuolen toimivaltaiset virkamiehet voivat ylittää valtionrajan ja ryhtyä itsenäisesti väliaikaisiin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi sekä rikosten ehkäisemiseksi, paljastamiseksi ja tutkimiseksi. Schengen säännösten perusteella takaa-ajavilla vieraan valtion virkamiehillä ei ole oikeutta käyttää muita pakkokeinoja kuin kiinniotto-oikeutta, kun taas nyt kyseessä olevan valtiosopimuksen pakkokeino-oikeudet ovat laajemmat.

Schengen säännöstöllä ja sitä koskevilla sopimuksilla ei myöskään luotu toimintapakkoa yksittäiselle poliisimiehelle, kuten tässä hallituksen esitysluonnoksessa ollaan luomassa.

Näin ollen vapaaehtoisuuden periaatteesta poikkeamista tulee arvioida uudestaan ja perustella lainsäädännöllisesti tarkkarajaisesti ja laaja-alaisesti; viittaus työnantajan työjohto-oikeuteen ei tätä edellytystä täytä.

1.2 Yhteistyöhön osallistuvien poliisimiesten kielitaitovaatimukset Suomessa ja Ruotsissa sekä Lapin poliisilaitoksen asema yksikielisenä laitoksena

Yhteistyön onnistumisen, siihen osallistuvien poliisimiesten työturvallisuuden ja oikeusturvan, toimintaan tavalla tai toisella osallisten yksittäisten henkilöiden oikeusturvan sekä perusoikeuksien toteutumisen kannalta merkittävä ongelma tulee olemaan riittävä kielitaito.

Kielitaidon merkitys korostuu nimenomaan sopimuksen mukaisessa, poliisitoiminnallisesti vaativassa ja kriittisessä toiminnassa, jossa tilanteet usein muuttuvat yllättäen ja saattavat kehittyä herkästi epätoivottuun suuntaan. Tilanteet ovat jo sellaisenaan ”paineita”. Kun toimintaan lisätään toimiminen vieraan valtion alueella itselle vieraalla kielellä, lisää tämä tilanteen haasteellisuutta moninkertaisesti.

Tällaisessa toiminnassa kaikkien osapuolien tulee ymmärtää toisiaan ja kommunikoida toistensa kanssa ongelmitta. Kielitaidon puute voi jopa toimia tässä eskaloivana tekijänä.

Kielitaidossa kyse ei siten ole ns. turistikielitaidosta eikä vieraan kielen käyttämisestä rennossa ja paineettomassa tilanteessa. Kyse on haastavan ammattisanaston osaamisesta erittäin paineistetussa tilanteessa. **SPJL katsoo, että valtiosopimuksen mukaisissa tehtävissä riittävä kielitaito tarkoittaa poliisimiehen kaksikielisyyttä (suomen kieli ja ruotsin kieli).**

Kielitaidon korostuneesta merkityksestä huolimatta kielitaitovaatimukset kuitataan esitysluonnoksessa puolihuolimattomasti todeten seuraavaa:

- *"Poliisiin tulee tuntea keskeisin Ruotsin lainsäädäntö sekä osata ruotsin kieltä riittävästi, jotta esimerkiksi kohdehenkilön pakkokeinoja edellyttävä puhuttelu tapahtuu hänen omalla kielellään."* (kohta: 4.4 Taloudelliset vaikutukset)
- *"Kansalaisten oikeuksien toteutumisen kannalta merkitystä on myös vieraan valtion virkamiehen kielitaidolla. Suomen viralliset kielet ovat suomi ja ruotsi. Lapin poliisilaitoksen*

alue on yksikielinen, mikä käytännössä tarkoittaa, että Ruotsin virkamiesten tulee osata suomea. Kiiretilanteissa on erityisen tärkeää, että vieraan valtion virkamiehen mahdollisesti antamat kehotukset ja käskyt ymmärretään oikein." (kohta: 4.2 Vaikutukset kansalaisiin)

- *"Perus- ja ihmisoikeuksien toteutumisen kannalta merkitystä on myös vieraan valtion virkamiehen kielitaidolla. Kiiretilanteissa on erityisen tärkeää, että vieraan valtion virkamiehen mahdollisesti antamat kehotukset ja käskyt ymmärretään oikein."*
(kohta 4.3 Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset)
- *"Poliisimiesten tulee osallistua koulutukseen, jotta he pystyvät toimimaan Ruotsin alueella Ruotsin lainsäädännön mukaisesti. Heidän tulee osata myös ruotsia riittävästi. Poliisiammattikorkeakoulussa työskentelee sekä ruotsin kielen opettajia (siviilivirassa) sekä ruotsinkielisiä opettajia (poliisivirassa)."*
(kohta: 4.1 Viranomaisten toimintaan kohdistuvat vaikutukset)

Toteama, että poliisiammattikorkeakoulussa työskentelee sekä ruotsin kielen opettajia (siviilivirassa) sekä ruotsinkielisiä opettajia (poliisivirassa) ei kerro mitään sieltä valmistuvien poliisimiesten kielitaidosta. Poliisiammattikorkeakoulun kieliopetuksen tavoitteena toki on, että poliisiksi valmistunut pärjää poliisin ammatissa myös toisella kotimaisella kielellä. Kielitaitovaatimuksia - edes kaksikielisessä poliisilaitoksessa - ei ole asetettu kovin korkealle, joten kyseeseen voi tulla lähinnä selviytyminen normaalissa päivittäistoiminnassa ja normaalissa viestintätilanteessa. Lisäksi tulee huomioida se, että Suomessa puhutaan suomenruotsia ja Ruotsissa puhutaan ns. riikinruotsia eli ruotsinruotsia. Kummankin maan kieli on kehittynyt omassa ympäristössään ainutlaatuisiksi muun muassa sanastoltaan.

Valtiosopimukseen perustuvassa yhteistyössä tarvittavan kielitaidon käytännön toteutumista ei voidakaan taata pelkällä kielikoulutuksella. Huomioon tulee ottaa myös Lapin poliisilaitoksen henkilöstön rakenne. Kaikki nykyisin poliisina työskentelevät eivät ole suorittaneet nykyisen koulutuksen edellyttämiä kieliopintoja.

Todellinen kielitaito testataan aina käytännön työssä. Vaikka Lapin poliisilaitoksen henkilöstölle tulnaisiin jatkossa järjestämään tähän yhteistyöhön liittyen erillistä kielikoulutusta, henkilön tulee todistaa, millä tasolla hän kieltä tosiasiallisesti osaa ja jos taso ei ole riittävä, ei kyseistä henkilöä voida käyttää sopimuksen mukaiseen yhteistyöhön. Samalla pitää varmistaa kielitaidon ylläpitäminen, jos riittäväksi kielitaidoksi katsotaan jokin muu kuin kaksikielisyys.

Täysin huomiotta esityksessä jää myös se, että tosiasiallisesti yksikielisestä (suomenkielinen) Lapin poliisilaitoksesta tehdään kaksikielinen poliisilaitos ja sen henkilöstöltä - ainakin poliisimiehiltä - myös tosiasiallisesti vaaditaan vastoin lainsäädäntöä kaksikielisen poliisilaitoksen kielitaitovaatimuksia.

Virkamiesten kielitaidosta säädetään laissa julkisyhteisön henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (kielitaitolaki). Sen 5 §:n mukaan valtion viranomaisten henkilöstölle voidaan asettaa kielitaitoa koskevia kelpoisuusvaatimuksia vain lailla taikka lain nojalla valtioneuvoston tai asianomaisen ministeriön asetuksella. Suomen ja ruotsin kielten taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista on aina säädettävä, jos henkilöstön tehtäviin kuuluu yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien kannalta merkittävää julkisen vallan käyttöä.

Kielitaitolain 6 §:ssä määritellään valtion henkilöstön suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista. Valtion henkilöstöltä, jolta edellytetään säädettynä kelpoisuusvaatimuksena korkeakoulututkintoa, vaaditaan kaksikielisessä viranomaisessa viranomaisen virka-alueen väestön enemmistön kielen erinomaista suullista ja kirjallista taitoa sekä toisen kielen tyydyttävää suullista ja kirjallista taitoa. Yksikielisessä viranomaisessa edellytetään viranomaisen kielen erinomaista suullista ja kirjallista taitoa sekä toisen kielen tyydyttävää

ymmärtämisen taitoa. Muuhun virkaan asetettavista suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Tältä osin poliisin hallinnosta annetun asetuksen 16 a §:ssä todetaan, että yksikielisessä viranomaisessa edellytetään viranomaisen kielen hyvää suullista ja kirjallista taitoa sekä toisen kielen tyydyttävää ymmärtämisen taitoa. Kaksikielisessä viranomaisessa sen sijaa vaaditaan virka-alueen väestön enemmistön kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito sekä toisen kielen tyydyttävä suullinen ja kirjallinen taito. Kaksikielisen poliisilaitoksen alueellisessa yksikössä, jonka enemmistön kieli on toinen kuin poliisilaitoksen enemmistön kieli, kielitaitoa koskevana kelpoisuusvaatimuksena on alueellisen yksikön toimialueen väestön enemmistön kielen hyvä suullinen ja kirjallinen taito.

Kielitaitolain

- 2 §:n mukaan viranomaisen on koulutusta järjestämällä ja muilla henkilöstöpoliittisilla toimilla huolehdittava siitä, että sen henkilöstöllä on riittävä kielitaito viranomaisen tehtävien hoitamiseksi kielilaisissa (423/2003) ja muussa lainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisesti.
- 3 §:n mukaan virkaa täytettäessä ja muuhun palvelussuhteeseen otettaessa on varmistauduttava siitä, että palvelukseen otettavalla on työtehtävien edellyttämä kielitaito.
- 4 §:n mukaan Ilmoituksessa, joka koskee viran tai muun palvelussuhteen haettavana tai avoimena olemista, on mainittava mahdollisista kielitaitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista sekä työtehtävien edellyttämästä taikka palvelukseen otettaessa eduksi luettavasta kielitaidosta.

Käytännössä yhteistyöhön osallistuvilta virkamiehiltä edellytetään vähintään kaksikielisen poliisilaitoksen kielitaitovaatimuksia.

1.3 Yhteistyöhön osallistuvan poliisimiehen osaaminen toisen maan toimivaltuuksista ja poliisitoiminnasta, poliisitoimintaa ohjaavista ohjeista ja määräyksistä sekä muusta tarvittavasta lainsäädännöstä

Virkamiehen on suoritettava virkatoimensa määritellyn toimivallan puitteissa; suomalaisten poliisimiesten – ja toisaalta ruotsalaisten poliisimiesten – tulee tietää tarkasti toimivaltuutensa toimiessaan toisessa valtiossa. Tällä ei turvata pelkästään poliisimiesten oikeusturvaa vaan myös toiminnassa tavalla tai toisella osallisena olevan yksittäisen henkilön oikeusturvaa. Vastuuta selvittää toisen maan lainsäädännön sisältö sekä kansainväliseen toimintaan liittyvien kansallisten ja kansainvälisten sopimusten/lakien kokonaisuus ei voida jättää yksittäiselle virkamiehelle. Lainsäädännön/sopimusten kokonaisuus sisältöineen tulee määritellä virkamiehelle yksityiskohtaisesti sekä hänelle ymmärrettävällä tavalla.

Haasteita syntyy erilaisen poliisikoulutuksen, poliisityön toimintamallien, toimintatapojen ja toimintakulttuurien yhteensovittamisessa sekä toimivaltaan, pakkokeinoihin ja voimankäyttöön liittyvien kysymysten ratkaisemisessa. Tässä tulee huomioida myös erot suojavälineissä, voimankäyttövälineissä sekä niiden käytössä, säilyttämisessä ja kuljettamisessa. Poliisin toimintataktikat perustuvat osittain käytettäviin voimankäyttövälineisiin.

Esimerkiksi Suomessa etälamautin sijoittuu voimankäyttövälineistössä patukan ja ampuma-aseen väliin; sillä on pystytty tehokkaasti korvaamaan ampuma-aseen käyttöä. Ruotsissa poliisi turvautuu ampuma-aseeseen huomattavasti suomalaista poliisia useammin. Lisäksi Ruotsissa vaikuttaisi poliisilla olevan laajemmat oikeudet voimakeinojen käyttöön kuin Suomessa. Myös kummankin maan hätävarjelua koskevat säännökset ja niiden vaikutus poliisitoimintaan tulee selvittää.

Koulutuksen osalta esitysluonnoksessa on todettu, että työnantaja vastaa siitä, että yhteistyöhön osallistuvilla poliisimiehillä on riittävät tiedot ja taidot tehtävien suorittamiseksi. Koska kyse on perusoikeusherkästä toiminnasta, riittävä koulutus on ehdoton edellytys toiminnan aloittamiselle. Koulutuksen tulee sisältää erityisesti Suomen ja Ruotsin lainsäädäntöön perehtymistä sekä kielikoulutusta (kohta: 6 Sopimuksen määräykset ja niiden suhde Suomen lainsäädäntöön / 8. artikla. *Koulutus*).

Tämä on koulutukselle asetettava peruslähtökohta, mutta ottaen huomioon Suomen kansalliseen lainsäädäntöön liittyvät velvoitteet, tulee Suomen viranomaisten varmistaa, että Ruotsissa annettava koulutus täyttää sellaiset vaatimukset, että ruotsalaisten poliisimiesten voidaan katsoa olevan toimintakykyisiä Suomessa.

Koulutustarpeen todetaan olevan jatkuvaa eikä kertaluonteista. Lisäksi todetaan, että koulutuksissa tulee huomioida peruskoulutus, ylläpitokoulutus ja tarvittava täydennyskoulutus (kohta: 4.4 Taloudelliset vaikutukset).

Myös tämä on koulutukselle asetettava peruslähtökohta. Samassa kohdassa todetaan, että **koulutuksen aihealueiksi ja niiden vaatimiksi tuntimääräksi on arvioitu 82 tuntia. Tällä todennäköisesti tarkoitetaan ns. peruskoulutusta, johon ei lasketa mukaan ylläpitokoulutusta ja täydennyskoulutusta. Tätä ei voida mitenkään pitää riittävänä - edes peruskoulutuksen osalta.**

Koulutuksessa tulee ottaa huomioon toimivaltuussäätelyn, muun merkityksellisen lainsäädännön, poliisitoiminnan ohjeiden/määräysten ja toimintatapojen muutokset sekä henkilöstön vaihtuminen/siirtyminen toisiin tehtäviin. Tältä osin on huomioitava myös kohdassa 4.4 *Taloudelliset vaikutukset* todettu, että uusille työntekijöille järjestetään koulutus vain joka toinen vuosi. Miten tämä sopii yhteen edellä todetun kanssa? Henkilöä, joka ei ole saanut toiminnan edellyttämää koulutusta ei missään nimessä voida lähettää ko. tehtävälle, vaikka toinen partion jäsen olisi koulutuksen käynytkin.

Lisäksi koulutuksen tulee sisältää riittävän/kattavan teorian lisäksi riittävästi käytännön harjoituksia, joiden kautta teoria saadaan automaattiseksi osaamiseksi ja luotettavaksi poliisitoiminnaksi. Poliisitoiminnassa keskeinen oppiminen tapahtuu nimenomaan harjoituksen kautta; osaamisen tulee olla niin sanotusti selkäytimessä. Koulutuksella pitää siis saavuttaa syvällinen tietämys ja käytännön osaaminen toisen maan lainsäädännöstä, ohjeista- ja määräyksistä, poliisitoiminnasta ja -kulttuurista sekä myös toimintaa ohjaavista tuomioista ja laillisuusvalvonnan päätöksistä.

Koulutus ei saa erota siitä, mitä edellytetään jo nyt poliisikoulutukselta. Tosin tällä hetkellä Suomessa ei ole riittäviä resursseja ylläpitää edes täällä tarvittavaa poliisitoiminnan täydennyskoulutusta; koulutuksessa on siirrytty liikaa itsetoteutettavaan etäopetukseen. Lisäksi poliisitoimintaan liittyvää toiminnallista harjoittelua on liian vähän.

Tässä tilanteessa näyttää erittäin epätodennäköiseltä, että henkilöstölle voidaan tarjota koulutusta, joka takaisi Ruotsissa toimimisen kannalta riittävän osaamisen.

1.4 Yhteistyön edellyttämä tilannejohtamisen ja viestinnän toimivuus sekä tietojärjestelmien käyttö

Yhteistyön onnistumisen kannalta erittäin merkityksellisiä ovat myös viestintää, toiminnan johtamista sekä poliisiin ja muiden viranomaisten tietojärjestelmien käyttöä koskevat kysymykset. Nämä ovat erittäin merkityksellisiä asioita myös Suomen sisäisessä poliisitoiminnassa. Kyse on perustoiminnoista, joihin poliisitoiminta perustuu. Kuten edellä todettiin, on sopimuksen mukaisessa yhteistyössä aina kyse poliisitoiminnallisesti kiireellisestä, vaativasta ja korkean riskin tehtävästä, jossa Suomessa kyse on ns. monipartiot tehtävästä. Näissä tehtävissä viestintää, toiminnan johtamista ja tietojärjestelmien käyttöä koskevat haasteet/ongelmat korostuvat.

Myös näiltä osin hallituksen esitysluonnoksessa sivuutetaan täysin käytännön toimintaan liittyvät haasteet/ongelmat.

Valtiosopimuksessa - 6 artiklassa - on sovittu johtamisesta ja toimivaltuuksista. Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuksen nojalla toisen osapuolen alueella toimivien toimivaltaisten virkamiesten tulee noudattaa vastaanottavan osapuolen paikallisen yhteyspisteen tai paikan päällä komennossa olevien poliisien antamia ohjeita, jos tällaisia ohjeita on saatavilla. Vastaanottava osapuoli vastaa virkamiesten toimista. Valtiosopimuksen mukaisessa yhteistyössä johtovastuu kuuluu siis isäntämaalle. Mutta missä määrin isäntämaan johtovastuussa oleva poliisiviranomainen voi kantaa vastuuta itsenäisesti toimivan toisen valtion poliisimiesten toiminnasta? Vaikka tehtävät suoritetaan isäntämaan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisin menetelmin, tulisi toimintaa johtavan isäntämaan johtovastuussa olevan henkilön olla selvillä siitä, millaisin valmiuksin lähettävän valtion poliisipartio kykenee toimimaan. Muussa tapauksessa johtovastuu muodostuu johtovastuussa olevalle kohtuuttoman raskaaksi. Selvää on myös se, että toisen valtion alueella toimivan partion tulee olla täysin selvillä isäntämaan johtojärjestelmästä.

Entä miten toimitaan, jos isäntämaan paikallisen yhteyspisteen tai paikan päällä komennossa olevien poliisien antamia ohjeita ei ole saatavilla? Kuka tällöin vastaa toiminnasta partiojohtajan jälkeen? Noudatetaanko silloin lähettävän maan johtosuhteita ja miten johtovastuut lähettävän maan ja vastaanottavan maan välillä toteutetaan, jos jotain normaalista poikkeavaa tapahtuu?

Käytettävän välineistön - kuten johtamiseen käytettävän viestiliikenne-välineistön - tulee olla yhteensopivia ja viipymättä käyttöön otettavissa. Suomen ja Ruotsin poliisilla on erilliset viestintäjärjestelmät, eikä maiden poliiseilla ole pääsyä toistensa tieto- tai radioverkkoihin. Tämä tarkoittaa, että mitä todennäköisemmin toiseen maahan Ad hoc -tehtävälle lähtevällä partiolla ei ole kaikkia kohteeseen liittyviä rikos- tai työturvallisuustietoja. Nämä tiedot ovat tarpeen, jotta partiot voisivat varautua tulevaan tehtävään ja suunnittelemaan toimintataktiikkaa.

Tiedot auttavat myös hankkimaan tarvittavia työturvallisuusvarusteita (esim. tukiasestus, raskaat suoja-liivit ja suojakilvet), jos niitä ei ole partioauton päivittäisvarustuksessa. Lisäksi merkittävän ongelman luo poliisiradioiden yhteensopimattomuus. Suomalaisella partiolla ei ole mahdollisuutta ottaa poliisiradiolla suoraan yhteyttä ruotsalaiseen kollegaan. Tämä aiheuttaa turvallisuusriskin, jos partiolla ei monipartioitehtävällä ole mahdollisuutta koordinoida toimiaan radion kautta. Ruotsissa toimiessaan suomalaisella partiolla ei todennäköisesti ole mahdollisuutta käyttää poliisiradiossa olevaa hätäkutsupainiketta, koska radio ei välttämättä ole suomalaisen tukiaseman kantoalueella ja Ruotsin verkoissa kutsu ei toimi. Hätäkutsupainike on työturvallisuuden kannalta merkittävä asia, sillä se avaa radion kanavan muiden partioiden kuultavaksi. Suomen poliisin johtamisjärjestelmä toimii tietoverkkojen kautta poliisiautoihin liitettyssä Poke-järjestelmässä. Ruotsin poliisilla ei vastaavaa järjestelmää ole käytössä, jolloin Ruotsissa tapahtuvassa monipartioitehtävissä johtaminen on ongelmallista, koska suomalaiseen partiioon ei saada yhteyttä radio- tai tietoverkkojen kautta. **Yhteisten kommunikointi- ja tietokanavien puute aiheuttaa siten johtamiseen ja työturvallisuuteen liittyviä merkittäviä ongelmia.**

Poliisimiehet joutuvat käytännön työssään käyttämään laajalti sisäisiä tietojärjestelmiään sekä myös muiden viranomaisten tietojärjestelmiä. Tietojärjestelmien käytössä korostuu samaan aikaan tietosuoja sekä kaikkien osapuolten oikeusturva kirjausten oikeellisuuden ja riittävyyden kautta.

Suomessa nämä tiedonhakuoikeudet ja kirjausvelvollisuudet kuuluvat tehtävää suorittaville poliisimiehille; niitä ei voi tehdä kukaan muu. Poliisin tietojärjestelmiin tehtävistä kirjauksista voidaan mainita mm. rikosilmoitukset, kotietsintäpöytäkirjat, kiinniottopöytäkirjat, henkilötietopöytäkirjat. Kuka tekee nämä sopimuksen mukaisessa yhteistyössä? Annetaanko ruotsalaisille poliisimiehille käyttöoikeus Suomen poliisin ja muiden suomalaisten viranomaisten tietojärjestelmiin ja päinvastoin? Vai tekeekö Suomessa toimiva ruotsalainen poliisimies kyseiset kirjaukset omaan tietojärjestelmäänsä, josta ne toimitetaan Suomen poliisin tietojärjestelmiin ja päinvastoin? Miten järjestetään tehtävän hoidon kannalta tarpeelliset tiedonhauk toisen maan viranomaisten tietojärjestelmistä?

1.5 Poliisimpiesten virkavastuu, työtapaturvaturva ja oikeusturvan toteutuminen käytännössä?

Virkavastuun muotoja ovat rikosoikeudellinen vastuu, siviilioikeudellinen vastuu ja kurinpidollinen vastuu. Näistä todetaan lyhyesti sopimuksen 9–11 artikloissa. Poliisimiehillä virkavastuu realisoituu herkästi tilanteissa, joissa he joutuvat käyttämään voimakeinoja; poliisimiehet joutuvat muutoinkin muita viranomaisia useammin kanteluiden kohteeksi sekä esitutkinnan ja/tai oikeudenkäynnin asianosaiseksi tai todistajaksi.

Minkälaisiksi nämä vastuut lopulta konkreettisesti muodostuvat, jää epäselväksi. Kuten edellä todettiin, yhteistyöhön liittyvät säännökset eivät saa jäädä abstraktille tasolle; pelkkiä lakiviittauksia ei voida katsoa riittäväksi keinoiksi ratkaista yksittäisen virkamiehen kannalta tärkeitä kysymyksiä. Viittaussäännöksillä laista toiseen jää muodostumatta selkeä kokonaiskuva siitä, miten virkamiesten oikeudellinen asema lopulta muodostuu ja miten se konkreettisesti toteutetaan.

Se, että sääntelyä sisältyy myös erilaisiin kansainvälisiin sopimuksiin, Euroopan unionin säädöksiin sekä kansallisiin lakeihin tekee oikeusaseman hahmottamisesta entistäkin vaikeampaa. Näin ollen seuraukset yksittäisen virkamiehen oikeudellisesta asemasta voivat olla odottamattomia ja yllättäviä.

Tässä yhteydessä asia tulee konkreettisesti selkeyttää. Suomalaisten poliisimpiesten – ja toisaalta ruotsalaisten poliisimpiesten – tulee tietää tarkasti sekä toisessa valtiossa että kotimaassa realisoituvat vastuunsa sekä näiden väliset erot. Viime kädessä kysymys on virkamiehen oikeusturvasta. Vaikeaselkoinen sääntely on omiaan aiheuttamaan virkamiesten oikeusturvaan liittyviä ongelmia. Jo perustuslain 118 §:n perusteella tulee välttää yleisiä ja tulkinnanvaraisia säännöksiä; virkavelvollisuudet ja niiden sisältö tulee olla selvästi määriteltävissä. Virkamiehen täytyy tuntea tehtäväpiirinsä ja sitä koskeva sääntely. Virkamiehen pitää pystyä tavalla tai toisella todentamaan se, mihin hän on kussakin tilanteessa velvollinen virkatoimiaan suorittaessaan. Tämä asettaa virkamiehen virkatoimia koskevalle sääntelylle ja määräyksille erityisen vaatimuksen siitä, että virkatoimiin kohdistuvat velvollisuudet on ilmevä säännöksistä tai määräyksistä riittävän selkeästi ja riittävällä tarkkuudella.

Oikeudenkäyntikulut sekä tulkkaus- ja käännöspalvelut kanteluissa ja oikeudenkäynneissä

Miten suomalaisen poliisimiehen tulee käytännössä toimia, mikäli hän joutuu oikeusprosessin osalliseksi Ruotsissa ja asiaa käsiteltäisiin ruotsalaisessa tuomioistuimessa? Miten hänen tulee toimia, jos hän joutuu Ruotsissa vastaamaan kanteluun? Miten tulkkaus- ja käännöspalvelut turvataan näissä tilanteissa?

Esitysluonnoksessa todetaan, että sopimuksen mukaisessa yhteistyössä on kyse poliisilain 9 luvun 9 §:ssä säädetystä kansainvälisestä oikeus- ja virka-avusta. Näin ollen sovellettavaksi tulisi myös poliisilain 9 luvun 9 g §. Hallituksen esityksessä 107/2016 vp todetaan tältä osin seuraavaa:

”Viittaussäännöksen kautta sovellettavaksi tulisivat esimerkiksi vahingonkorvauslain säännökset virkamiehen korvausvastuusta ja valtion korvausvastuusta virkamiehen aiheuttaman vahingon johdosta sekä eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain säännökset virkamiehen oikeudesta avustajaan ja oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.”

Lakia eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista ei ole kuitenkaan tältä osin päivitetty; lakia on viimeksi muutettu vuonna 2009 (säädös 930/2008, voimaantulo 1.2.2009). Käytännössä oikeudenkäyntikuluja haetaan joko jälkikäteen Valtiokonttorilta (1 §) tai avustajamääräystä sekä vapautusta oikeusapulain 4 §:ssä tarkoitetuista maksuista ja kustannuksista siltä tuomioistuimelta, jossa asiaa käsitellään (1 a ja 1 c §:t). **Miten nämä kansalliseen lainsäädäntöön perustuvat kansalliset menettelyt toteutuvat käytännössä Ruotsissa?** Lakiin 269/1974 tulee lisätä kansainvälistä toimintaa koskeva oma pykälä, jossa virkamiehelle taataan kansainvälisen toiminnan yhteydessä

sekä kyseisen lain mukaiset oikeudet että oikeus tulkkaus- ja käännöspalveluihin sekä matkakulukorvauksiin, mikäli oikeudenkäynti käydään vieraassa maassa. Virkamiehelle ei saa aiheutua kuluja näiltä osin.

Vakuutusturva työtapaturmissa ja ammattitaudeissa / muu sosiaaliturva:

Esitysluonnokseen sisältyvässä laissa Suomen tasavallan hallituksen ja Ruotsin kuningaskunnan hallituksen välillä raja-alueen poliisiyhteistyöstä tehdystä sopimuksesta säädetään työtapaturmaturvasta. Sen 2 §:n mukaan suomalaiselle poliisimiehelle Ruotsin alueella sattuneen työtapaturman korvaamisesta on voimassa, mitä työtapaturma ja ammattitautilaissa (459/2015) säädetään.

Tapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) alueellisen soveltamisalan perusteella (3:13–14 §) lakisääteinen turva on lain edellytysten täytyessä lähtökohtaisesti voimassa ulkomaillaakin.

Vieraassa valtiossa vakavasti loukkaantuneen tai menehtyneen poliisimiehen lähiomaisten oikeuksien toteutumisen turvaaminen

Miten vieraassa valtiossa vakavasti loukkaantuneen tai siellä menehtyneen poliisimiehen lähiomaisten oikeudet turvataan? Ruotsiin hoitoon jäävän tai siellä menehtyneen suomalaisen poliisimiehen lähiomaisilla tulee olla näissä tilanteissa oikeus matkustaa kuluitta Ruotsin ja Suomen välillä sekä majoittua Ruotsissa kuluitta. Lähiomaisille on myös myönnettävä eräistä oikeudenkäynneistä valtion palveluksessa oleville aiheutuvien kustannusten korvaamisesta valtion varoista annetun lain mukaiset edut sekä tarvittavat tulkkaus- ja käännöspalvelut samoin edellytyksin kuin poliisimiehellä olisi.

2. VAIKUTUKSET LAPIN POLIISILAITOKSEN TOIMINTAAN - RESURSSIT JA TALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Lapin poliisilaitoksen tulee työnantajana varmistaa yhteistyöhön liittyvien toimintaedellytysten täytyminen sekä samalla vastattava alueensa väestön poliisipalveluiden asianmukaisesta saatavuudesta.

Lisäksi edellä on todettu, että yhteistyö tosiasiallisesti muuttaa laitoksen yksikielisestä kaksikieliseksi. Tämä asettaa laitoksen asemaan, jossa sen tulee tosiasiallisesti toimia - mm. rekrytoinnin yhteydessä - vastoin lainsäädäntöä täyttääkseen sopimuksen velvoitteet.

2.1 Työnantajan työsuojausvelvoitteen toteuttaminen - poliisimiesten työturvallisuuden varmistaminen

Valtiosopimuksen mukaisella yhteistyöllä on merkittävää vaikutusta myös Lapin poliisilaitoksen näkökulmasta. Valtiosopimuksella sovitussa yhteistyössä ei ole kyse tavanomaisten poliisilaitoksen säädettyjen tehtävien hoidosta, koska se aiheuttaa henkilöstölle merkittävän oikeusturvariskin. Työnantajalla on työturvallisuuslakiin perustuva laaja huolehtimisvelvollisuus työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta työssä. Työnantajan pitää asettaa työntekijöiden turvallisuus ja terveys toimintansa keskeiseksi periaatteeksi. Työn vaarojen ja haittojen huolellinen selvittäminen on osa tätä velvollisuutta. Edellä kohdissa 1.2–1.4 mainitut tekijät ovat osa työturvallisuuden varmistamista. Laitoksen tulee ryhtyä välittömästi työturvallisuuslain mukaiseen, kattavaan ja riittävään vaarojen arviointiin ja tarvittaviin toimiin vaarojen välttämiseksi.

Työturvallisuutta ei voi korostaa liikaa, koska tutkimusten mukaan Ruotsissa on poliisiin kohdistuva väkivalta kasvanut ja tullut entistä törkeämmäksi.

2.2 Poliisin resurssit ja yhteistyön taloudelliset vaikutukset

Esitysluonnoksessa todetaan seuraavaa:

- Sopimuksen täytäntöönpano ja käytännön toteuttaminen aiheuttaa kustannuksia erityisesti Lapin poliisilaitokselle (kohta: 4.4 Taloudelliset vaikutukset).
 - Kustannuksia tosin ei ole pystytty arvioimaan tarkemmin; muun muassa koulutuksen järjestämisestä aiheutuneet kulut ovat vasta arvioita. Esitetty arvio on peruskoulutuksen osalta 319.159 € sivukuluineen, vuosittainen ylläpitokoulutus 28.984 € sivukuluineen ja uusien työntekijöiden kouluttaminen joka toinen vuosi 33.009 € sivukuluineen.
- Koulutuksissa tulee huomioida peruskoulutus, ylläpitokoulutus ja tarvittava täydennyskoulutus säädosmuutosten varalta. Kyse tulee olemaan jatkuvasta, ei kertaluonteisesta koulutuksesta.
- Koulutusvelvoitetta arvioitaessa tulee myös huomioida koulutuspaketin laatimisesta, kouluttajien valinnoista ja heidän kouluttamisesta, ohjeistuksista, käytännön operatiivista toimintasuunnitelmista sekä kenttämanuaalin laadinnasta partioille sekä niiden ylläpidosta ja päivittämisestä aiheutuva asiantuntijatyö.

On selvää, että yhteistyön käytännön toteuttamiseen liittyvät toimenpiteet sekä valmiuden ylläpitämiseen liittyvät toimenpiteet tulevat aiheuttamaan Lapin poliisilaitokselle merkittäviä taloudellisia vaikutuksia sekä vaatimaan merkittävää henkilöstöresurssipanostusta, joka on poissa poliisilaitoksen tavanomaisesta tehtävähoidosta. Henkilöstöresurssien osalta tulee ottaa huomioon myös koulutuksen aiheuttamien poistumien vaikutus poliisitoimintaan; alustavan arvion mukaan koulutettavan henkilöstön määrä Lapin poliisilaitoksella olisi 148. Myös tällä on merkittävä vaikutus poliisitoiminnan järjestämiseen Lapin poliisilaitoksella.

Tästä huolimatta hallituksen esitysluonnoksessa todetaan, ettei sopimuksen soveltaminen edellyttäisi lisää henkilöstöresursseja, sillä sopimuksen mukaista apua annettaisiin vain silloin, kun se on omien tehtävien hoidon osalta mahdollista (kohta: 4.1 Viranomaisten toimintaan kohdistuvat vaikutukset). Tämä toteama on täysin perusteeton; se ei ota lainkaan huomioon sitä, että laitoksen on ryhdyttävä yhteistyön vaatimiin toimenpiteisiin riippumatta siitä, miten harvinaisia yhteistyötilanteet ovat tai toteutuuko yhteistyö tosiasiallisesti käytännössä lainkaan. Lapin poliisilaitoksen ja sen henkilöstön tulee olla valmis valtiosopimuksen mukaiseen yhteistoimintaan vuorokauden ympäri vuoden jokaisena päivänä, vaikka sopimuksen lähtökohtana on, että molemman maan poliisi vastaa jatkossakin oman maansa poliisitehtävistä. Aiheutuvat kustannukset ja vaadittu henkilöstöpanostus liittyvät toiminnan suunnitteluun ja yhteistyöhön varautumiseen. Poliisin osalta tarve on siten merkittäväälle lisäresurssoinnille ja kouluttamiselle. Kuten edellä todettiin, harva-alueella poliisipalveluiden turvaaminen on jo nykyisellään haasteellista. Valtiosopimuksen valmistelussa olisi alun alkaen tullut arvioida perusteellisemmin asetuksen vaikutuksia ja käytännön toteuttamisen mahdollisuuksia. On järjetöntä sopia yhteistyöstä nimellisesti, jos sille ei ole tosiasiallisia edellytyksiä. Tällöin siihen valmistautuminen ja siihen liittyvien velvoitteiden - kuten koulutusvelvoitteen - toteuttaminen aiheuttaa täysin turhaa resurssivajetta ja kuluja.

Valtiosopimukseen perustuvan yhteistyön kustannukset eivät missään nimessä saa jäädä Lapin poliisilaitoksen kannettavaksi tai edes rahoitettavaksi poliisin toimintamenoista. Tahon, joka edellyttää nyt käsillä olevan yhteistyön toteuttamista, tulee myös luoda yhteistyölle puitteet. Jos tilanteeseen soveltuva resurssia ei poliisille tarjota, ei pidä myöskään sitoutua toimintaan. Ennen sopimukseen ryhtymistä olisi pitänyt arvioida myös toiminnan vaikutukset viranomaisen kokonaisresurssoinnin kannalta.

3. YHTEISKUNNALLISET VAIKUTUKSET; PERUSOIKEUKSIEN TOTEUTUMINEN

Valtiosopimuksen mukaista yhteistoimintaa ei voida pitää merkitykseltään vähäisenä myöskään poliisimiesten toiminnan kohteiden näkökulmasta.

Yhteistoiminta vaikuttaa merkittäväällä tavalla paitsi poliisimiesten mutta myös toiminnan kohteena olevien henkilöiden asemaan ja perusoikeuksien toteutumiseen rajan kummallakin puolella. Poliisitoiminnassa ja poliisin tuottamissa palveluissa korostetaan perus- ja ihmisoikeuksia niin Suomessa kuin Ruotsissakin. Sekä apua vastaanottavan että sitä antavan valtion tulee ehdottomasti etukäteen varmistaa, että yhteistyötä suorittavat poliisipartiot kummassakin valtiossa omaavat tarvittavat tiedolliset, taidolliset ja kielelliset valmiudet työskennellä itsenäisesti ilman että yksittäisen poliisimiehen työturvallisuus tai oikeusturva taikka toiminnan kohteena olevan henkilön oikeusturva tai perusoikeudet saattaisivat vaarantua.

Hallituksen esitysluonnoksessa (kohta: 4.3 Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset) haetaan valtiosopimuksen mukaiselle yhteistyölle oikeutusta sen myönteisellä vaikutuksella perus- ja ihmisoikeuksien toteutumiselle kyseisellä alueella. Kyse on sellaisten keskeisten perus- ja ihmisoikeuksien turvaamisesta, kuten oikeus elämään ja oikeus henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen. Tässä liikutaan taas ideologisella tavoitetasolla unohtaen perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen käytännön toiminnassa.

Merkittävä kysymys onkin, miten yhteistyötä toteutettaessa varmistetaan asianmukainen poliisipalveluiden saatavuus Suomessa? Yhteistyötä on Suomen puolella tarkoitus toteuttaa ns. pitkien välimatkojen harva-alueella, jolla poliisipalveluiden turvaaminen on jo nykyisellään haasteellista. Tilanne on sama Ruotsin puolella. Pelkona onkin, että Suomi joutuu paikkaamaan Ruotsin poliisin pohjoisen alueen resurssivajetta; Suomen raja-alueella poliisipartioita on noin viisi suhteessa Ruotsin yhteen. Tällöin Suomen puolella olevien alueiden asukkaat joutuisivat kärsimään heikentyneistä poliisipalveluista sekä lisääntyvistä hälytysviiveistä. Suomen viranomaisten on ensisijaisesti turvattava omien kansalaistensa ja Suomen alueella oleskelevien henkilöiden viranomaispalveluiden saatavuus ja turvallisuus.

Kohdassa 4.3 Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset todetaan, ettei Suomi lisää sopimuksen toimeenpanoa varten poliisin henkilöstöresursseja raja-alueella. Tällöin virkatehtävää Ruotsissa hoitavat poliisimiehet eivät olisi käytettävissä hälytystehtävään Suomessa.

Esitysluonnoksessa tätä ei kuitenkaan pidetä huolestuttavana, koska resurssivajetta lieventäisi se, että Ruotsin poliisi ja muut Suomen poliisit olisivat mahdollisesti käytettävissä. Tämä peruste on täysin kestävä; jos Ruotsin poliisilla ei ole laittaa Ruotsissa tapahtuvalle kiireelliselle tehtävälle omaa poliisipartiota, miten partio sieltä irtaantuisi samaan aikaan toimimaan Suomen puolelle? Tilanne olisi muutoinkin absurdi; Suomesta joutuu partio kiireelliselle tehtävälle Ruotsiin ja tästä syystä myös Ruotsista joutuu partio kiireelliselle tehtävälle Suomeen. Lisäksi esitysluonnoksessa todetaan, että Suomen muut poliisit olisivat *mahdollisesti* käytettävissä. Mitä tällä käytännössä tarkoitetaan? Lähetetäänkö kiireelliselle hälytystehtävälle poliisipartio mahdollisesti jostain päin Suomea? Kuinka kauan partion saapuminen ja avun saaminen tällaisessa tilanteessa kestää? Mitä, jos tätä mahdollisuutta ei olekaan käytettävissä? Vastaukseksi tällaiseen tilanteeseen ei voi hyväksyä esitysluonnoksessa todettua, että tällaisten yhden poliisipartion toimialueella tapahtuvien ajallisesti päällekkäisten hätätilanteiden arvioidaan olevan varsin harvinaisia.

Toinen merkittävä kysymys on, miten yhteistyötä Suomessa toteutettaessa varmistetaan perustuslain 17 §:n kielellisten oikeuksien toteutuminen eli miten Suomessa varmistetaan myös ruotsalaisten poliisimiesten riittävä kielitaito? Tässä tulee huomioida myös muussa lainsäädännössä – kuten kielilaisissa (423/2003) ja Saamen kielilaisissa (1086/2003) – säädetyt oikeudet/velvollisuudet. Viranomaisen on turvattava kielelliset oikeudet ilman että niihin tarvitsee

vedota. Poliisilla on erittäin tärkeä tehtävä ihmisten oikeusturvan takaamisessa. Koska yksittäiset poliisimiehet käyttävät merkittävää julkista valtaa, on tärkeää, että ihmisillä on tosiasiallinen mahdollisuus asioida poliisin kanssa omalla kielellään. Kielellisiin oikeuksiin on kiinnitettävä sitä enemmän huomiota, mitä voimakkaammin poliisi puuttuu ihmisten perusoikeuksiin.

Suomen viranomaisten tulee varmistaa myös ruotsalaisten poliisimiesten riittävä kielitaito; tätä ei voida jättää vain ruotsalaisten viranomaisten varaan, kuten esityksessä annetaan ymmärtää:

- *"8. artikla. Koulutus. Artikla sisältää yhteistyöhön osallistuvien virkamiesten koulutusta koskevia määräyksiä. Kummankin osapuolen vastuulla on varmistaa omien toimivaltaisten virkamiestensä osalta, että yhteistyöhön osallistuvilla virkamiehillä on tehtävään tarvittavat taidot, tiedot ja varusteet. Osapuolet toimivat yhteistyössä sovittaakseen yhteen ja järjestääkseen yhteistä koulutusta mahdollisuuksien mukaan."*

Kolmas merkittävä kysymys on, miten varmistetaan se, että ruotsalaiset virkamiehet Suomessa ja suomalaiset virkamiehet Ruotsissa tietävät tarkasti toimivaltuutensa. Tämä ei toteudu ja tätä ei varmisteta pelkällä hallituksen esitysluonnoksen toteamuksella, että näin pitää olla.

4. MUUTA HUOMIOITAVAA

4.1 Valtiosopimuksen mukaisen yhteistyön vaikutus siihen osallistuvien virkamiesten palkkaukseen ja muihin palvelussuhteen ehtoihin

Valmisteluun tulee ehdottomasti ottaa myös valtiosopimuksen mukaisen yhteistyön vaikutus siihen osallistuvien virkamiesten palkkaukseen ja muihin palvelussuhteen ehtoihin. Erityistehtävillä tulee olla palkkavaikutus; poliisin palkkausjärjestelmään ei nykyisellään sisälly valtiosopimuksen mukaista Ad hoc – poliisitoimintaa.

Siten on tärkeää aloittaa välittömästi tehtyjen virkaehtosopimusten muutostarpeiden tarkastelu.

4.2 Valtiosopimuksen arviointi sekä irtisanominen

Valtiosopimuksen 18 artiklassa todetaan, että viimeistään kahden vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta osapuolet arvioivat sen täytäntöönpanoa ja soveltamista ja harkitsevat, onko sopimusta tarpeen muuttaa.

Samassa yhteydessä tulee ehdottomasti myös arvioida koko sopimuksen käytännön toteutumisen onnistumista ja tarvittaessa yhdessä todeta sopimuksen irtisanominen. Sopimuksen voimassaolon järkevyyden ja perusteiden arvioiminen yhdessä helpottaa sopimuksen irtisanomista tilanteessa, jossa sen tavoitteet ovat jääneet saavuttamatta tai sopimusta ei muutoin katsota tarkoituksenmukaiseksi pitää voimassa. Sopimuksen 16 artiklassa sovittu yksipuolinen irtisanominen nostaa irtisanomisen kynnystä niissäkin tapauksissa, joissa sopimuksen voimassapito ei ole kenenkään osapuolen kannalta tarkoituksenmukaista.

5. LOPUKSI

Valtiosopimuksen 17 artiklassa asetetaan sen voimaantulon edellytykseksi, että sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset oikeudelliset vaatimukset on täytetty.

SPJL katsoo, että ennen kuin edellä esitettyihin epäselvyyksiin on saatu konkreettiset vastaukset ja epäkohtiin tehty tarvittavat korjaukset sekä yhteistyön edellyttämä koulutus ja Lapin

poliisilaitoksen lisäresursointitarpeet on toteutettu, ei yhteistoimintahanketta tule viedä eteenpäin.

Hanketta ei tulisi viedä eteenpäin myöskään ottaen huomioon siitä aiheutuvat merkittävät kustannukset suhteessa siitä Suomelle saatavaan hyötyyn. On järjetöntä panostaa yhteistyöhön, joka mitä todennäköisemmin tulee jäämään kirjauksen tasolle tai irtisanotaan pian sen voimaantulon jälkeen.

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto SPJL ry

Jonne Rinne
puheenjohtaja

Rita Ridanpää
lakimies